

होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र
(टाटा मूलभूत संशोधन संस्था)
वि. ना. पुरव मार्ग, मानखुर्द, मुंबई ४०००८८
खगोलशास्त्र शिक्षण उपक्रम

प्रश्न-संच -५

ऑगस्ट २००७

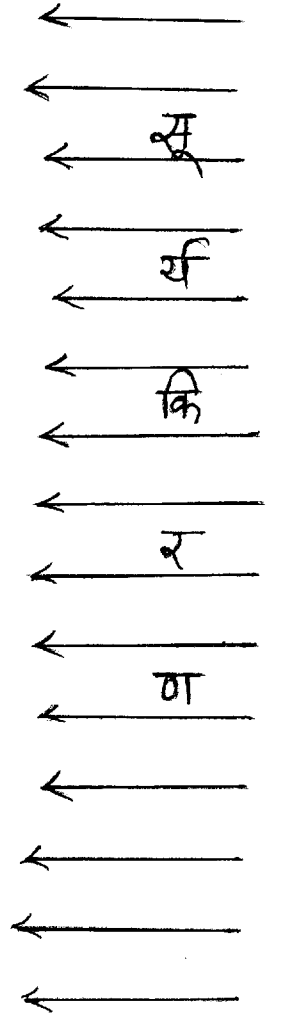
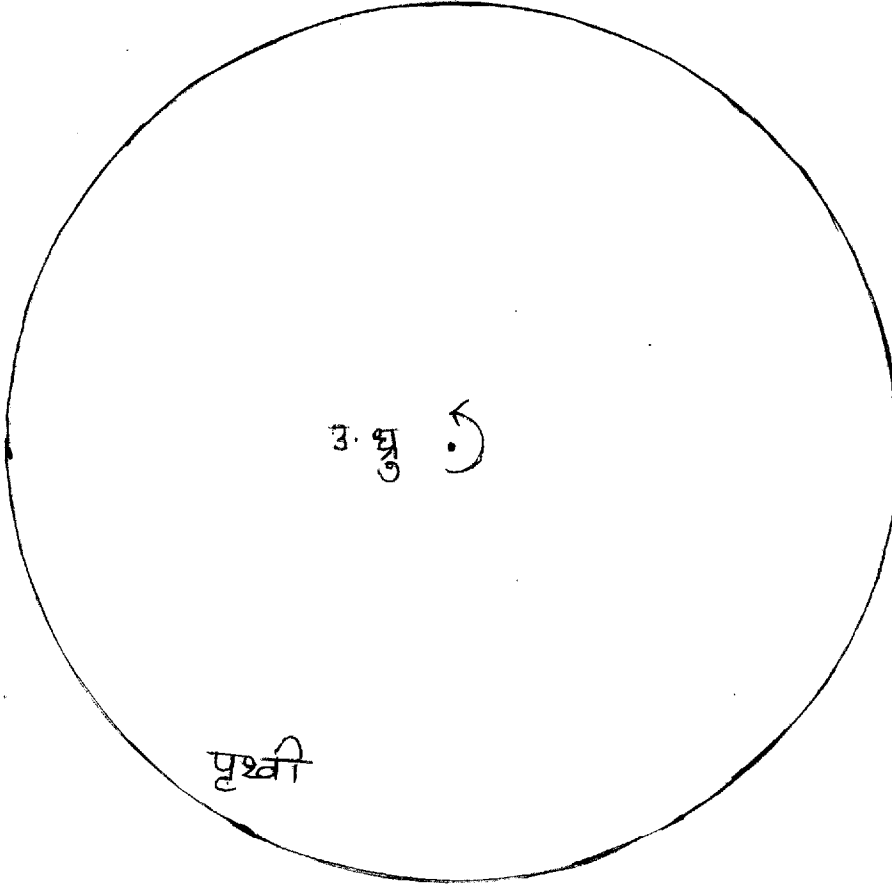
गटाचे नाव:

शाळेचे नाव:

इयत्ता ८ वी.

दिनांक:

खाली दिलेल्या आकृतीमध्ये रिंकू या मुलीचे चित्र (४) अशा ठिकाणी काढायचे आहे, की रिंकूचे दुपारचे बारा वाजले असतील.

आता त्याच आकृतीत रिंकूची जमिनीची रेषा काढा.

आता त्या रेषेवर रिंकूची पूर्व दिशा कुठली आणि पश्चिम दिशा कुठली ते दाखवा.

होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केंद्र

खगोलशास्त्र शिक्षण उपक्रम

प्रश्न-संच - ६

ऑगस्ट २००७

गटाचे नाव:

इयत्ता ८ वी.

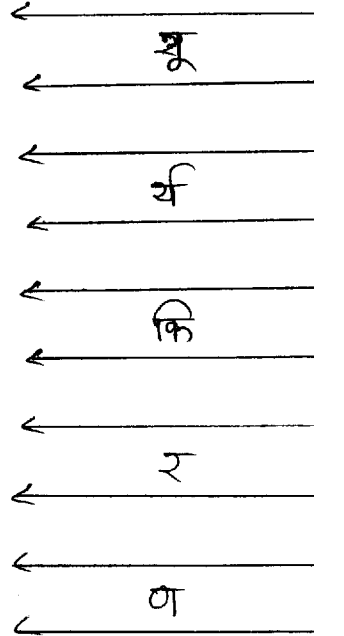
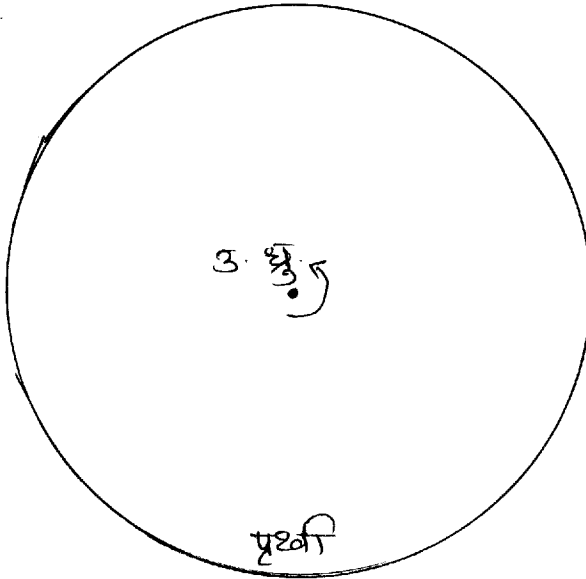
शाळेचे नाव:

दिनांक:

आता दिलेल्या आकृतीमध्ये रिकूच्या बहिणीचे, सोनूचे चित्र (१) अशा ठिकाणी काढायचे आहे, की सोनूची मध्यरात्र असेल.

सोनूची जमिनीची रेषा काढा.

आता त्या रेषेवर सोनूची पूर्व दिशा कुठली आणि पश्चिम दिशा कुठली ते दाखवा.

आता सोनू ज्या ठिकाणी आहे, तिथून तिला 'मघा' तारा बरोबर डोक्यावर दिसतो. वरील आकृतीत 'मघा' ताऱ्यापासून सोनू कडे येणारी किरणे दाखवा.

(लक्षात आहे ना? कुठल्याही ताऱ्यापासून पृथ्वीवर पडणारी किरणे समांतर असतात.)

त्याच वेळी सोनूला 'रोहिणी' चा तारा पश्चिमेच्या क्षितीजावर 20° वर दिसतो. त्याच आकृतीत 'रोहिणी' ताऱ्यापासून सोनू कडे येणारी किरणे दाखवा.

त्याच वेळी सोनूला 'म्वाती' तारा पूर्वेच्या क्षितीजावर 45° वर दिसतो. त्याच आकृतीत 'म्वाती' ताऱ्यापासून सोनी कडे येणारी किरणे दाखवा.